BESTUURSVERSLAG 2018
STICHTING URBAN MYTH

'Theater is pas aantrekkelijk als iemand zich erin kan herkennen'

Voor u ligt het Bestuursverslag over 2018, waarin op de activiteiten, resultaten en ervaringen van Stichting Urban Myth uit het theaterseizoen 2017/2018 en 2018/2019 wordt gereflecteerd.

Wij wensen u veel leesplezier

1. Maatschappelijke doelstelling Stichting Urban Myth

Stichting Urban Myth (hierna: 'Urban Myth') maakt toonaangevende (muziek)theater vanuit cultureel diverse bronnen uit diverse windstreken en voor een zo divers mogelijk, kleurrijk publiek. Urban Myth neemt in het theaterlandschap een uitzonderlijke positie in door zich te richten op zowel grote als kleine zalen van de theaters in Nederland en onvertelde verhalen uit een gedeelde geschiedenis een podium te geven. Met gedeelde geschiedenis wordt de historie bedoeld die Nederland deelt met andere landen, om welke reden dan ook. De kruising van culturen in de geschiedenis brengt verhalen voort die onze actualiteit in een breder perspectief plaatsen. Door die versmelting van culturen ontstaat dé Nederlandse cultuur, die al bestond maar niet wordt benoemd. Urban Myth zoekt die verhalen, die deze gedeelde geschiedenissen als context hebben en geeft deze verhalen een podium. Met als doel? Het publiek confronteren met hun eigen referentiekader en alternatieve inzichten mét humor aan te bieden.

Urban Myth ambieert niet alleen de theaters cultureel divers te maken, in samenwerking met musea, cultuureducatie en andere cultuurdisciplines worden, ook discipline-overstijgende projecten ontwikkeld. Tevens heeft Urban Myth ten aanzien van nieuwe makers en partners een adviesfunctie en stimuleren we nieuw cultureel divers talent door met Urban Myth samen producties te maken.

2. Bestuur en directie

Met het vertrek van bestuurslid (secretaris) Bertien Minco in 2017, stond het bestuur van Urban Myth begin 2018 voor de uitdaging een derde bestuurslid te zoeken. Met de hulp van Binoq ATANA werd op 17 april Jacqueline Stolmeijer-Arends voorgesteld en geïnstalleerd als bestuurslid (secretaris).
In 2018 hebben er drie bestuursvergaderingen plaatsgevonden.

Op 31 december 2018 bestond het bestuur van Stichting Urban Myth aldus uit:
Dhr. E.J. (Edward John) Paulina - voorzitter
Dhr. A. (Aroen) Jagroep - penningmeester
Mw. J. (Jacqueline) Stolmeijer-Arends- secretaris

Op 31 december 2018 bestond de directie – niet statutair vastgelegd – uit:
Dhr. J. (Jörgen) Tjon A Fong – artistiek leider
Mevr. R. (Rosanna) Duttenhofer -- zakelijk leider

3. Netwerk

Door de veelvormigheid van het aanbod functioneert Urban Myth als een projectorganisatie met een kleine vaste omvang; dit om flexibel in te kunnen spelen op wat een specifieke productie vraagt aan expertise. Er wordt gewerkt met een netwerk van (met regelmaat terugkerende) freelancers, die de missie en visie ondersteunen en mede richting geven. Op deze plaats danken bestuur en directie Manoushka Zegelaar-Breeveld (spel, zang en artistiek advies), Koos Terpstra (script Celia en artistiek advies), Corien Baart (dramaturgie en artistiek advies), Nienke Wulders, Liekje Welten (productieleider), Christy Ju (marketing / branding algemeen), Jelle van Setten, Kiki Heslenfeld, Mico van Zalingen, Vincent Romijn (techniek), Jantine Kraayeveld (kostuums) en Coen van der Hoeven (lichtontwerp) voor alle werkzaamheden die zij in 2018 voor Urban Myth hebben verricht.

Met het Internationaal Theater Amsterdam (hierna: 'ITA') en Theater De Krakeling is intensief samengewerkt aan respectievelijk De Alternatieve Nachtmis en de jeugdvoorstelling Martin Luther King. STIP Producties heeft als coproducent de verkoop van deze jubileumvoorstelling succesvol opgepakt waardoor de voorstellingen Martin Luther King zelfs in 2019 zullen worden verantwoord. De intensieve en vruchtbare samenwerking met Kees Blijleven, Marleen Lamers (De Krakeling), Peter van der Hoop, Els Hazenbos (STIP producties), Wouter van Ransbeek en René van der Pluijm (ITA) verwacht Urban Myth ook in 2019 te zullen voortzetten.

4. Artistieke activiteiten 2018

Bestuur en directie zijn trots over de in 2018 behaalde prestaties (producties, voorstellingen en bezoekers), die geheel in lijn zijn met de begroting en onze verwachtingen.

Overzicht producties 2018

Celia!	Twee Cubaanse iconen, Celia Cruz en Celia Sánchez, ontmoeten elkaar in de nieuwe swingende voorstelling op Oerol (18x op Terschelling).
Martin Luther King	Familievoorstelling (8+) over het leven van deze legendarische voorvechter van gelijkheid, waarin het geweldloos opkomen voor je idealen centraal staat. (33 voorstellingen door heel Nederland).
Hollandse Meesters Her-zien	In samenwerking met het Amsterdam Museum, OSCAM en Mocca – geeft Urban Myth gezicht aan gekleurde Amsterdammers in de 17e en 18e eeuw. De vragen 'wie zijn de gekeurde Amsterdammers in de gouden eeuw? En hoe krijgen we ze van figurant naar hoofdrol?' zullen uiteindelijk leiden tot de foto-expositie Hollandse Meesters Her-zien.
Free	Actuele remake van een revue in het kader van het festival *De Lieve Stad*. (eenmalige presentatie, grote zaal ITA)
De Alternatieve Nachtmis	Onder redactie van Jörgen Tjon A Fong en in samenwerking met ITA: een alternatieve dienst op kerstavond. (eenmalig, jaarlijks, grote zaal)
Breaking Beats	Nieuwe productie in het kader van talentonwikkeling van Ntjam Rosie, i.s.m. Gentle Daze Productions. (15 voorstellingen in de winter van 2017/2018).
De Smaak van Friesland	In opdracht van Stadsschouwburg De Harmonie/ Culturele Hoofdstad Leeuwarden. Zeven uiteenlopende Friezen vertellen en musiceren over de betekenis van eten in hun en ons leven.

Conform verwachting, heeft Urban Myth in 2018 geen nieuwe grote zaal productie uitgebracht; wel ontwikkeld voor het Festival Oerol in de vorm van een pilot versie op locatie van *Celia!* (première en tour in 2019). Het jaar 2018 bood tevens ruimte om op innovatieve wijze te werken aan culturele crossovers tussen theater met erfgoed/musea. Het resultaat is een preview van een fototentoonstelling getiteld 'Hollandse Meesters Herzien'.

Bijzonder in het afgelopen jaar was de jeugdtheaterproductie / familievoorstelling van Urban Myth: de door pers- en publiek enthousiast (en emotioneel) ontvangen *Martin Luther King.* Een belangrijke stap in de ontwikkeling van niet alleen regisseur Jörgen Tjon A Fong (als schrijver van het script) maar ook voor Urban Myth dat op deze manier een jong en diverser publiek wist te bereiken. Niet in de laatste plaats door een vruchtbare samenwerking met Theater De Krakeling en STIP producties die in de nabije toekomst een vervolg zal krijgen in de vorm van een nieuwe coproductie.

CELIA!
(18 voorstellingen, 2974 bezoekers)

"*Leugens en egoïsme verpakt in een feestje*" **** **NRC**

In een nieuwe tekst die Koos Terpstra speciaal voor Urban Myth schreef ontmoeten twee vrouwen uit de geschiedenis van Cuba elkaar in New York. Celia Cruz is de wereldberoemde koningin van de salsa, gevlucht van Cuba en Celia Sánchez is een heldin van de Cubaanse revolutie en de rechterhand van Fidel Castro. Motief om deze historische ontmoeting te dramatiseren in een actuele voorstelling is het verborgen verhaal van twee iconische vrouwen die nooit de eer kregen die zij wellicht als belangrijke vrouwen in de geschiedenis hadden moeten krijgen. In de toneeltekst probeert Sanchez om Cruz over te halen terug te keren naar haar vaderland om zich in te zetten voor de revolutie. Sanchez is zelf actief met het organiseren en mobiliseren van boeren en arbeiders, met de bevoorrading van milities, met verbetering van de zorg en het onderwijs. Cruz van haar kant hoopt met haar muziek en met haar unieke talent een bijdrage te leveren aan een betere wereld. In de voorstelling draait het allemaal om de vraag: wat doe jij voor je land? Wat doe jij voor een betere samenleving?
Door de teksten heen werden gedurende het repetitieproces de persoonlijke verhalen van de verschillende acteurs ingevoegd om het verhaal van het verre Cuba een extra dimensie te geven die vooral voor Nederlanders met een migratie-achtergrond emotioneel geladen is. Actrice Manoushka Zeegelaar-Breeveld (die Cruz zingt en speelt) legt een link met haar verlangen naar het land van haar kindertijd Suriname; "*natuurlijk wil ik terug en zou ik iets willen betekenen voor de mensen die daar (nog) leven, maar misschien bereik ik meer als ik doe wat ik doe, als kunstenaar, in Nederland. Wat ik hier doe kan in Suriname niet. Ik blijf over met een hart, een hart vol hoop, een hart voor onder een riem*". Manoushka werd opgetild door de livemuziek van de band Timabazo* die naast nummers van Cruz ook muziek speelt van de Cubaanse Buena Vista Social Club. Celia Sanchez werd gespeeld door Suzan Visser die met het publiek deelt dat zij al jaren fan is van Celia Cruz en vertaalt de liedtekst van *La vida es un carnaval*: een troostrijke tekst over de kracht van het leven en de muziek.
Speciaal voor deze eerste Oerol versie van Celia! werd, in het kader van talentontwikkeling samengewerkt met stagiaires van de acteursopleiding van de Academie voor theater en Dans in Amsterdam.
Het publiek op Oerol wist de voorstelling, die werd gepresenteerd op locatie de Groene Weide, achter het café Hessel, te waarderen. Kaarten waren al voor de presentaties uitverkocht, maar belangrijker waren de emotionele en enthousiaste reacties van de bezoekers.
Een veelgehoorde reactie is dat men het verhaal van deze Celia's daadwerkelijk niet kende, dat men geraakt werd door de zang en de persoonlijke verhalen en men enthousiast werd van de band en de muziek.

De organisatie van Oerol (programmeur Kees Lesuis) was vooral erg tevreden over de veelkleurigheid van het geheel. Urban Myth is zich ervan bewust dat het Festival, met een dergelijke voorstelling hoopt om ook ander publiek naar het eiland en het festival te trekken. Dat is nog niet gelukt, is de constatering van Urban Myth. Urban Myth wil in de nabije toekomst de samenwerking met Oerol voortzetten om meer traditie te kunnen vestigen in het aanbieden van 'zwarte' verhalen. Bovendien bleek deze pilot-

versie de gelegenheid bij uitstek om de voorstelling te ontwikkelen; publieksreacties werden gebruikt om het script aan te scherpen op weg naar de grote voorstelling. Programmeurs van de theaters kregen alvast een stevig voorproefje van de grote-zaal voorstelling hetgeen de verkoop een levendige start gaf. Ook een noodzakelijke inzet: het aanbod van Urban Myth stuit met name buiten de grote steden nog op een moeizame verkoop aan de theaters. Nog al te vaak klinkt het excuus van programmeurs voor 'dergelijk aanbod geen publiek te hebben'.

*o.l.v. Nils Fischer (percussie) met Samuel Ruiz (bas), Oscar Cordero (trompet), Marc Bischoff (piano), Armando Vidal (drum), Joe Rivera (trompet)

© Moon Saris

© Moon Saris

© Moon Saris

Martin Luther King
(33 voorstellingen: 5.364 bezoekers)

"*Ja, het zit er allemaal in: de busboycot, Rosa Parks, het huwelijk van King (José Montoya) met Coretta Scott (Imanuelle Grives), de legendarische I Have a Dream-toespraak, de moord. Maar wat deze productie echt bijzonder maakt, is dat regisseur Jörgen Tjon A Fong (Urban Myth) ook een confronterend staaltje terloopse rassenscheiding toont."* ****** De Volkskrant**

In deze muzikale familievoorstelling (gemaakt ter ere van het 40-jarig jubileum van de theater De Krakeling) volgen we het verhaal van de jonge Martin Luther King. Een jonge man die een wereld van ongelijkheid ontdekt en een nieuwe wereld vormt met de legendarische speech, waarvan iedereen in ieder geval de eerste zin kent: Ik heb een droom...
Regisseur Jörgen Tjon a Fong schreef zelf de tekst waarin we teruggaan naar 1937, de tijd dat de jonge Martin Luther King onbezorgd met z'n vriendjes uit de buurt speelde en kleur voor hem nog geen issue was. Totdat hij naar school gaat. Martin mag niet naar de school waar zijn vriendjes heen gaan, want hij is niet wit. Hij moet naar een school voor alleen zwarte kinderen. Zijn vader probeert hem uit te leggen dat zwarte mensen niet alles mogen. Een gevoel van onrechtvaardigheid komt bovendrijven en een vuurtje wordt aangewakkerd dat niet meer te stillen is. Dat de verschillen verdwijnen. Dat op één dag iedereen in harmonie met elkaar kan samenleven.

De voorstelling is na een aantal try-outs in het voorjaar, begin oktober in première gegaan (tijdens het 40-jarig jubileum van De Krakeling). De recensies en reacties waren lovend en er zijn meer dan 40 (school)voorstellingen geboekt door theaters in Nederland via STIP (waarvan 33 in 2018). Ook is de voorstelling inmiddels geboekt door twee internationale jeugdtheaterfestivals in Linz (Schaxpir) en Moskou (Gavroche).
Voor educatieve doelen werd een lesbrief ontwikkeld over Martin Luther King en de Amerikaanse geschiedenis. Daarnaast worden de scholen/bezoekers actief betrokken bij de voorstelling.

`Het is een meesterlijke zet om tegen het eind het publiek op de speelvloer te nodigen om deel te nemen aan de mars voor gelijke rechten. `
★★★★ Scenes

"Tjon a Fong maakt de impact van de rassensegregatie op slimme wijze invoelbaar. De muziek, verzorgt door acteur/muzikant Gianni Noten, Timothy Bennet en Djuwney zit sterk in het verhaal verweven, en verbindt de personages in hun strijd – het is bovendien mooi dat de scheidslijn tussen speler en muzikant diffuus is. "
Theaterkrant

Deze coproductie is zowel vanuit de partners als vanuit Urban Myth goed bevallen. Het vertrouwen groeide en het team werd heel hecht. Wat positief gewerkt heeft is dat vanaf de start van de samenwerking duidelijke afspraken gemaakt zijn over de financiën (gezamenlijke werkbegroting), verkoop (STIP), productie (Urban Myth) en marketing (STIP/De Krakeling). Zowel de artistieke als zakelijke leiders van alle co partners waren vanaf de start actief betrokken bij het productieproces en ondersteuning van de cast en de crew.
Doordat ook scholen de voorstelling bezochten werd als vanzelf een gemengd publiek bereikt. Bij de voorstellingen die door families werden bezocht was het publiek al gemengder dan we gewend zijn, maar ondanks dat is Urban Myth nog lang niet tevreden. Het bezoeken van een theatervoorstelling, ook met dit onderwerp, is een overwegend witte aangelegenheid. De samenwerking met de andere partijen wordt daarom voortgezet, om nieuw repertoire te blijven aanbieden en ook m.b.t. de werving

van met name het zwarte publiek gaan nieuwe samenwerkingsprojecten met de theaters opgezet worden. (een korte vooruitblik: Urban Myth initieert rond de volgende grote zaal producties in ’19 en ‘20 *Drie Zusters* en *The last Poets* een samenwerking tussen Poetry Circle en theaters in diverse steden, om nieuw en jong zwart publiek te bereiken).

Hollandse Meesters Her-zien

Tjon A Fong heeft naast zijn functie als artistiek leider van Urban Myth ook ervaring opgedaan als curator: hiervoor is hij in 2018 afgestudeerd aan de Universiteit van Salzburg als curator en heeft hij bij het Amsterdam Museum als gastcurator de tentoonstelling *A seat at the table* mede inhoud en vorm gegeven.
Op 25 april is er in opdracht van Mocca tijdens het jaarlijks onderwijsfeest, waarin *de staat van de cultuureducatie* wordt uitgesproken een theatrale interventie door Urban Myth verzorgd. Bij twee schilderijen in het Stedelijk museum werd een (muzikale) act uitgevoerd om de personage van de schilderijen tot leven te brengen voor de docenten. Dit werd zijn tweede productionele ervaring met de cross-over tussen theater/podiumkunsten en erfgoed/musea.
Op 6 oktober 2018 (tijdens de Black Achievements Month), rekte hij zijn rol als curator verder uit met *Het Gezicht van Amsterdam*, de eerste tentoonstelling In samenwerking met het Amsterdam Museum.
Jörgen Tjon A Fong gaf de aftrap en inleiding bij dit gelijknamige onderzoeksproject in museum OSCAM. Het Gezicht van Amsterdam is een onderzoeksproject waar uiteindelijk de tentoonstelling *Hollandse Meesters (Her)zien* uit voort zal komen. Hiermee verandert Urban Myth van muziektheatergroep naar een discipline-overschrijdende culturele organisatie.

Hollandse Meesters Her-zien geeft gezicht aan gekleurde Nederlanders uit de Gouden Eeuw. De tentoonstelling wordt een serie fotoportretten van prominente Nederlanders die in de huid zullen kruipen van gekleurde Nederlanders die in de zeventiende en achttiende eeuw in Holland geleefd hebben. Op basis van historisch onderzoek zijn er een tiental historische figuren gekozen die in de stijl van Rembrandt en zijn tijdgenoten geportretteerd zullen worden. De eerste foto's waren te zien tot 18 oktober 2018 in OSCAM.

Jörgen Tjon A Fong: "*Net als met onze theatervoorstellingen wil ik met deze tentoonstelling mensen laten nadenken over de identiteit van Nederland en haar bevolking. Zwarte mensen hebben ook hun roots in Amsterdam. Het straatbeeld van Amsterdam is al eeuwen gekleurd".*

Free
(1 voorstelling / 135 bezoekers)
De Alternatieve Nachtmis
(1 voorstelling /408 bezoekers)

Formules waarbij het Urban Myth wel lukt om een hoger percentage aan bezoekers van kleur te bereiken zijn de revue Free en de Alternatieve Nachtmis (jaarlijks op 24 december)

Free werd een actuele mix van literatuur, muziek, verhalen, columns en performance. *Free* werd door ITA geprogrammeerd als onderdeel van het jaarlijkse festival Lieve Stad. Dit kader, waarvan de titel verwijst naar woorden van wijlen burgemeester Van der Laan, is mede bedacht om losse initiatieven op cultureel divers gebied in context aan het publiek te kunnen aanbieden. Met het festival Lieve Stad viert de schouwburg de diversiteit van de stad, met dans, theater, muziek en een uitgebreid randprogramma. Dit jaarlijks festival duurt een aantal weken in februari, startend op 14 februari (Valentijn).
Voor Urban Myth werd de grote zaal tot een intieme debatruimte omgevormd (toneel op toneel). Diverse artiesten, zoals Steffen Morrisson, Babs Gons, Sylvana Simons, Denise Jannah, Gerson Main, Christine Otten, Simone Weimans en Andre Mosis deelden hun visie en ervaring rondom het thema: vieren van diversiteit. Dit onder muzikale begeleiding van Walther Muringen en Harto Soemohardjo.

Urban Myth gaat met ITA in gesprek over doel en effecten van dit festival. Vooralsnog is de publieksopkomst niet beter voor Urban Myth dan wanneer los van dit kader gepresenteerd wordt. De première van CELIA is De indruk is nu dat programmering in dit festival er voor zorgt dat de zichtbaarheid van Urban Myth verkleint in de publicitaire ‘saus’ van het geheel.

De Alternatieve Nachtmis is een jaarlijks terugkerend event, ontstaan uit Expanding Theatre, een reeks programma's waarmee de Stadsschouwburg Amsterdam zich middenin de actualiteit plaatste en maatschappelijk debat, beeldende kunst, film en nieuwe media het theater binnenhaalde.

In de editie van 2018 reflecteerden onder regie van Jörgen Tjon A Fong een cabaretier, een toekomststrateeg, een wetenschapper en een muzikante op het voorbije jaar. Een theatrale bezinning op de toekomst van het ‘kerstgevoel’ in een diverse samenleving, ons voedsel en onze plek op de wereld.
Cabaretier Farbod Moghaddan liet de hoogtepunten en dieptepunten van het jaar 2018 de revue passeren. Gedragswetenschapper en voedseldeskundige Marinthe de Hek nam ons voedsel onder de loep. Mabel Nummerdor als de oprichter van The Future Will Tell en medeauteur van het boek *Holy Fuck, had het* over de toekomst van seks: hebben we fysieke intimiteit met anderen nog nodig als technologie – robots of VR bijvoorbeeld – ons op onze wenken kunnen bedienen**?** De toekomst van onze plek op de wereld werd door Anwar Manlasadoon verteld; hij vluchtte drie jaar geleden uit Syrië. Iris Kroes (winnares The Voice of Holland), zangeres en harpiste bracht een muzikale omlijsting.

De volle RABO zaal (terwijl de razend populaire Arjen Lubach in de grote zaal optrad) gaf voor Urban Myth het bewijs dat er (nog altijd) veel belangstelling voor de Alternatieve Nachtmis is.

Talentontwikkeling:
Breaking Beats
(13 voorstellingen: 1256 bezoekers)

Ntjam Rosie speelde als actrice bij Urban Myth in de productie *We hadden liefde we hadden wapens* uit 2016/2017. Op verzoek van haar heeft Urban Myth haar eerste muziektheaterproductie begeleid.
Om haar talent verder te ontwikkelen is zij gecoacht door Jörgen Tjon A Fong en geadviseerd inzake script, dramaturgie, licht en decortechniek alsmede zakelijke afhandeling. De première was in december 2017 in Lantaren Venster en begin 2018 zijn via Gentle Daze Productions nog 12 voorstellingen in Nederland gepresenteerd.
Na de release van haar album *Breaking Cycles* bouwde Ntjam Rosie in deze show een geheel nieuwe brug van muzikale stijlen en dans. De show werd opgebouwd samen met haar band, een percussionist, een turntablist en choreograaf Lloyd Marengo (SYTYCD). Langs R&B, hiphop, funk, soul en jazz liet zij zien hoe het 'zwarte ritme' een lange reis gemaakt heeft.

"Rosie's stem danst bekoorlijk over de noten in het Engels, Frans en Bulu – een taal uit Kameroen – met bezieling, vrijheid en controle.' zang – dat is Ntjam Rosie's grootste troef.." - NRC

De evaluatie aan het eind van de tour heeft voldoende nieuwe financiële en artistieke inzichten opgeleverd voor Ntjam Rosie, voor haar manager Jim Verschelden en voor haar team. De artistieke verwantschap en samenwerking was bijzonder en ook vruchtbaar: door theater te maken van haar muziek werd inhoudelijk op een nieuwe manier gekeken en geluisterd naar de diaspora van oorspronkelijk Afrikaanse muziek(stijlen). Als maker was dit een eerste kennismaking met theater en die verliep niet altijd even gemakkelijk. Zo bleek in het proces de combinatie van de vele functies die zij tegelijkertijd vervulde (muzikant, vormgever, regisseur) een te zware werkbelasting op te leveren. Ook op zakelijk valk zijn de nodige lastige situaties met haar opgelost. Ondanks een hobbelig traject heeft Ntjam Rosie veel geleerd van de samenwerking met Urban Myth. Een ervaring die zij voortzet in de vorm van een tweetal nieuwe theaterprojecten in samenwerking met de KVS in Brussel.

De Smaak van Friesland
(3 voorstellingen, 259 bezoekers)

Op verzoek van Schouwburg De Harmonie in Leeuwarden (in het kader van Leeuwarden Culturele Hoofdstad) maakte een Urban Myth een cultureel divers community-project met als onderwerp eten en eetgewoonten. In samenwerking met lokale Friezen en actrice Jetty Mathurin als gastvrouw op het podium werden verhalen verzameld en theatraal gemaakt over de eetgewoonten binnen uiteenlopende gezinnen en culturen. Een Marokkaanse moeder stond naast een oer-Hollandse aardappelboer en een biologische bier en restauranthouder naast een Indonesische adoptie-fries die ter plaatse de Duitse aardappelkoekjes uit zijn jeugd bakte. Kom luisteren naar de verhalen van deze bijzondere Friezen en eet aansluitend samen met de spelers en alle andere toeschouwers de lekkerste gerechten. Een bijzonder concept, waarbij de zaal als restaurant werd ingericht en het podium de keuken werd. Terwijl de pannen op het toneel staan te pruttelen, vertellen 7 Friezen over de betekenis van eten in hun leven. Eten moeten we allemaal, maar deze Friezen, met hun uitzonderlijke en uiteenlopende levens, laten zien dat eten veel meer is dan een essentieel ingrediënt in ons voortbestaan. Eten is emotie. Eten is herinnering. Eten is overleven. Eten is identiteit. Maar eten is ook industrie, economie, macht en politiek.

5. Publiek

Ten opzichte van de begroting (28) zijn er dit jaar meer (58) kleine/midden voorstellingen en minder grote zaal voorstellingen (-6) gerealiseerd. Er heeft geen herverdeling plaatsgevonden omdat FPK niet toestaat dat een tekort aan grote zaal producties gecompenseerd wordt door een overschot aan kleine zaal voorstellingen. Voor de onderbesteding is een bestemmingsreserve gevormd. Urban Myth heeft in totaal 71 voorstellingen uitgevoerd met in totaal 10.896 bezoekers, terwijl er 10.728 waren begroot.

Van de 7 producties, waarvan één cross-over, zijn er drie nieuwe muziektheaterproducties in 2018 gemaakt, één productie in het kader van talentontwikkeling en 2 reprises.

Bij elke voorstelling van *Martin Luther King in* de Krakeling had het publiek de gelegenheid om hun ervaring en beleving te delen via een iPad. Ook via social media werd de droomcampagne rondom deze productie ondersteund. Omdat scholen (docenten, ouders, kinderen) en theaters (educatieve medewerkers) actief meededen hebben we veel reacties kunnen verzamelen. Deze manier van interactie met het publiek wilt Urban Myth meer toepassen. Fase 1 van Martin Luther King waarvoor we een aanvullende innovatiesubsidie van het AFK hebben gekregen is zowel financieel als inhoudelijk verantwoord. Deze rapportage is apart naar AFK gestuurd (via de Krakeling, die als penvoerder optrad). Wel is de samenvatting van de resultaten als bijlage bij dit bestuursverslag opgenomen.

In 2018 hebben 10.896 bezoekers onze voorstellingen bekeken, terwijl er 10.728 was begroot (+1%). In vergelijking met het jaar daarvoor, trokken onze voorstellingen iets meer bezoekers. De reden hiervoor is dat er in 2018 geen grote zaal voorstelling is geweest. De 24 voorstellingen in Amsterdam (34% van het totaal) werden door 4.486 bezoekers bezocht. Dit is 41% van het totaal aantal bezoekers.

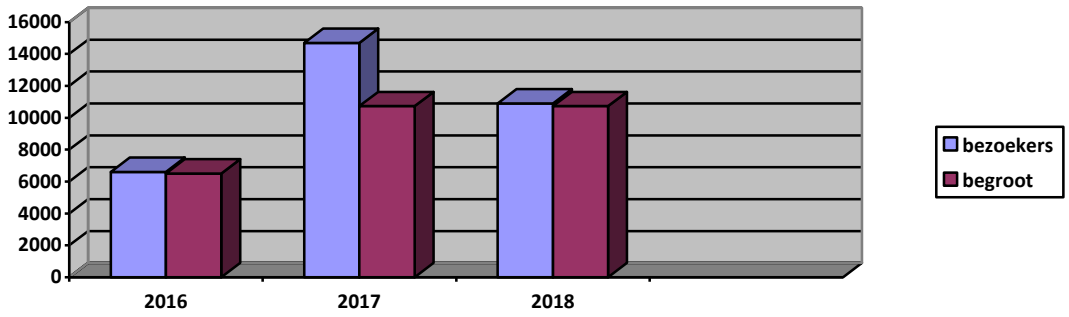

6. Exploitatieresultaat en financiële positie

Stichting Urban Myth sluit 2018 af met een omzet van € 530.267,- en een positief exploitatieresultaat van € 173,-. Het eigen vermogen van de stichting nam toe tot een bedrag van € 95.456,-.
Hierdoor is ons streven om een financiële reserve op te bouwen gerealiseerd. Ook is er onder de langlopende schulden een bedrag opgenomen van € 50.625,- (vooruit-ontvangen subsidie) conform de richtlijnen van het FPK. Er is een bestemmingsreserve van € 21.000,- gevormd om de onderprestatie in 2019 te compenseren.

Baten:
De baten zijn lager dan begroot. Hierbij moet wel opgemerkt worden dat in de jaarrekening 2018 de FPK-begroting, de bij de aanvraag ingediende begroting is, terwijl er gewerkt is met een aangepaste lagere begroting. Deze werkbegroting is in oktober 2016 ingediend bij de subsidienten omdat AFK een lagere subsidie van ca. € 75.000 heeft toegekend dan was aangevraagd. De verschillenanalyse heeft dus betrekking op de werkbegroting. De lagere baten zijn ontstaan doordat er minder publieksinkomsten zijn dan begroot. De oorzaak is gelegen in het feit dat er minder voorstellingen zijn gerealiseerd en er en lagere ticketprijzen bij familievoorstellingen als Martin Luther King wordt gehanteerd.

Lasten:
De beheerslasten personeel zijn lager dan de begroting doordat de (salaris)kosten van de artistieke leider (1,0 fte) volledig geboekt onder de activiteitenlasten, terwijl in de werkbegroting deze voor een deel (15%) onder de beheerlasten zijn meegenomen. Wel zijn de studie- en researchkosten als beheerlasten opgevoerd. Deze post is hoger uitgevallen dan begroot vanwege het onderzoeksproject Hollandse Meesters Her-zien.
De beheerslasten materieel zijn nagenoeg uitgekomen zoals begroot.
De activiteitenlasten (personeel en materieel) zijn hoger uitgevallen dan begroot door een toename in de voorbereiding- en uitvoeringskosten vanwege meer producties en voorstellingen dan begroot. Ook zijn er kosten gemaakt voor het professionaliseren van Urban Myth als organisatie. De inhuur van freelancers om de planning van de producties op de agenda's van de cast en crew af te stemmen, om de positionering en branding van Urban Myth te ontwikkelen en om de dramaturgie te bestendigen heeft ca €27 .000 meer gekost dan begroot.

Solvabiliteit en liquiditeit
De solvabiliteit (41,5%) en liquiditeit (2,58) zijn nagenoeg gelijk gebleven ten opzichte van 2017 en zijn hoger dan de norm (1,0) die het AFK als richtlijn hanteert. Het werkkapitaal bedraagt € 133.941. Het bestuur realiseert zich dat de theaters niet altijd bereid zijn om een hoog garantiebedrag (uitkoop) af te spreken waardoor de inkomsten dus ook voor een deel afhankelijk zijn van voldoende financiële reserves.

EIQ en AIQ
Urban Myth streeft uiteindelijk naar een Eigen Inkomstenquote (EIQ) van 30% en denkt dit vooral te kunnen realiseren door groei in publieksinkomsten. De EIQ is van 39,8% (2017) naar 21,7 % gegaan en is lager dan begroot (27,3). De Andere Inkomstenquote (AIQ) is van 67,9% (2017) naar 67,5% in 2018 gegaan.

7. Organisatie en professionaliseringsslag

Urban Myth bestaat op dit moment uit een artistiek leider (1,0 fte) in dienst en een zakelijk leider op freelancebasis (0,5 fte). Zij bepalen gezamenlijk het beleid onder verantwoordelijkheid van een bestuur op afstand. Ten opzichte van de vorige kunstenplanperiode betekent dit een uitbreiding van 0,6 fte (+0,2 artistieke leiding en +0,4 zakelijke leiding).

Er is in 2018 gezorgd voor een min of meer vaste ondersteuning door freelancers: 0,3 fte algemene productieplanning (Liekje Welten), 0,2 fte voor marketingondersteuning van Urban Myth (Christy Ju) en 0,4 fte voor dramaturgie en advisering voor de komende kunstenplanperiode (Corien Baart). Deze extra ondersteuning is goed bevallen maar heeft gezorgd voor extra lasten, die niet begroot waren. De uitdaging is om een financieringsbron te vinden in 2019 die deze ondersteuning in de bedrijfsvoering kan continueren. Concreet is dit 1 fte en Urban Myth heeft dus zeker € 75.000 euro extra nodig om te kunnen professionaliseren.

Afhankelijk van de lopende producties wordt expertise ingehuurd op het gebied van verkoop, marketing, productieleiding, techniek en dramaturgie. Actrices, acteurs en muzikanten zijn niet in dienst maar worden ook op freelancebasis ingehuurd. De ontwikkelingen rondom de wet DBA wordt kritisch gevolgd.

De kwaliteitseisen zijn hoog, de vergoedingen lang niet marktconform. Wel wordt steeds vaker de CAO-Podiumkunsten gevolgd. Er wordt een groot beroep gedaan op goodwill, die er is omdat er geloof is in het maatschappelijk effect van de producties van Urban Myth. De planning en organisatie van producties wordt al in een vroeg stadium opgestart. De samenwerking met Art Support, die gestart is met de productie van *We hadden liefde we hadden wapens* is goed uitgepakt en we kunnen hierdoor flexibel gebruik maken van hun bemiddeling in technisch en productioneel personeel.

8. Governance Code Cultuur

Urban Myth werkt met het bestuur-model en volgt de principes van de Governance Code Cultuur. Met een door het bestuur opgestelde profielschets is begin 2018 op zoek gegaan naar een nieuw bestuurslid met een specifiek cultureel profiel. Met de komst van Jacqueline Stolmeijer-Arends is naast een cultureel profiel tevens meer Governance expertise 'in huis gehaald'. In 2018 heeft het bestuur 3 keer vergaderd, in april, september en december. Met ingang van de septembervergadering komt het bestuur voorafgaand aan de vergadering bijeen ter voorbereiding en verbetering van de samenwerking. In december heeft het bestuur een eerste evaluatie op het eigen functioneren uitgevoerd, waarbij is afgesproken in 2019 dit gesprek te vervolgen. Tevens zijn in de december-vergadering voor 2019, mede gelet op de ambities van Urban Myth, een aantal acties ingepland, waaronder functioneringsgesprekken met de directieleden, twee strategische sessies met onder andere betrokkenen bij de organisatie van Urban Myth en 6 vergaderingen. Ten aanzien van de geactualiseerde Governance Code Cultuur 2019 zal een aparte sessie voor het bestuur worden ingepland. De bestuursleden ontvangen geen bezoldiging. De WNT is niet van toepassing op de stichting.

9. Code Culturele Diversiteit

De Code Culturele Diversiteit is onderdeel van het DNA van Urban Myth. De algemene doelstelling van Urban Myth verwijst naar het belang van diversiteit in de culturele sector. Zowel op het toneel (programmering) als daarachter (personeel) en in de zaal (publiek).

10. De samenwerkingspartners

ITA (voorheen Stadsschouwburg Amsterdam) waar Urban Myth kantoor houdt is een belangrijke partner, die een co bijdrage levert voor onze grote zaal producties in de vorm van marketing uren en een financien. Hiervoor verlangen zij wel dat de première van deze producties in ITA plaatsvindt. De positie van Urban Myth als productiehuis binnen ITA is daardoor klein. Toch voegt Urban Myth wel een andere kleur toe aan het palet van het belangrijkste toneelpodium van Nederland. En door het delen van de kennis over de culturele diversiteit van de programmering van een theater kan Urban Myth zich onderscheiden.

In de voorbereidingen voor het nieuwe kunstenplan 2017-2020 is er met Podium Mozaiek en Nowhere uit Oost gesproken over talentontwikkeling. Er zijn afspraken gemaakt over vergaande vormen van samenwerking op dat vlak. In 2017 heeft Podium Mozaïek de repetitieruimte voor Thuis Ontheemd aangeboden. Met Nowhere is de samenwerking niet echt tot stand gekomen. Het is ons in 2018 in samenwerking met nieuwe partners als de Krakeling en Stipproducties gelukt om een familievoorstelling te maken die voor alle drie de partijen innoverend was. De Krakeling wilt nieuw publiek binnenhalen, STIP wilt meer divers jeugdtheater in het assortiment kunnen aanbieden en Urban Myth wilt nieuwe doelgroepen (jeugd/families) aan zich binden. Er zijn 33 voorstellingen Martin Luther King in 2018 uitgevoerd en er staan nog 11 gepland in 2019. De partners hebben de intentie om voldoende financiële middelen te vinden om deze vruchtbare samenwerking voort te kunnen zetten.

11. Internationalisering

De voorstelling Martin Luther King is tijdens de première (40-jarig bestaan van De Krakeling) in het Engels ondertiteld geweest vanwege de internationale gasten. Dit komt nu goed van pas, want de voorstelling is in 2019 geprogrammeerd in het Schaxpir festival in Linz (Oostenrijk) en het Gavroche festival in Moskou (Rusland). We zullen dus ook een Duitse vertaling verzorgen.

12. Conclusie en vooruitblik:

Op basis van de ervaringen uit 2018 ligt de artistiek inhoudelijke focus voor 2019-2020 op:

- Het borgen van de kwaliteit van de voorstellingen door samenwerking met de bestaande en nieuwe partners op vlak van vormgeving, dramaturgie, muziek en tekst;
- Het continueren van de samenwerking/coproducties met partners, met name op het vlak van jeugdtheater/familievoorstelling waardoor het publiek voor Urban Myth blijvend verbreed kan worden;
- Verdergaande samenwerking met musea en erfgoedinstellingen, uitbreiding publiek door cross-overs;
- De zichtbaarheid en bekendheid van Urban Myth als grensoverschrijdende en discipline-overstijgende culturele organisatie vergroten door extra aandacht voor ‘branding’ en communicatie in woord en beeld
- Nog meer inzet op de ‘verkleuring’ van het publiek: initiëren en uitwerken van concrete projecten en samenwerkingen met theaters om aanbod en publiekspotentie beter op elkaar af te stemmen en het zwarte publiek in grotere getalen te gaan bereiken.

Stichting Urban Myth is opgenomen in de Cultuurnota 2017 -2020 van de Gemeente Amsterdam (AFK). Bij beschikking is er voor de periode 2017-2020 een subsidie verleend van € 122.000 per jaar. Door het Fonds Podiumkunsten is een subsidie toegekend in het kader van de Deelregeling meerjarige activiteitensubsidies 2017-2020 voor een totaal van € 810.000 verdeeld over vier jaar tijd. Deze subsidietoekenningen zorgen voor continuïteit voor de activiteiten van de stichting gedurende de looptijd van het kunstenplan.

Voor de dekking van haar begroting is Urban Myth afhankelijk van subsidies. Het ondernemingsplan van Urban Myth richt zich op het produceren van muziektheater voor de grote zalen. Het bestuur en de directie onderkennen een aantal risico's voor de continuïteit van de organisatie.

1- De artistieke leiding van oprichter en artistieke leider Jörgen Tjon A Fong is de motor en kracht achter de producties. Deze afhankelijkheid maakt de organisatie kwetsbaar en wordt dus samenwerking met regisseurs als Koos Terpstra gezocht.
2- De inkomsten van de stichting zijn mede afhankelijk van de boekingen bij de theaters. De stichting heeft geen eigen verkoopafdeling maar is afhankelijk van het diversiteitsbeleid van theaters. Urban Myth besteedt de boekingen van de voorstellingen van haar producties uit tegen een provisie en is hierbij afhankelijk van de inzet van deze verkoopkantoren.
3- De administratieve afhandeling bij theaters van voorstellingen (via borderel) zijn heel lang waardoor de betalingen lang op zich wachten, terwijl de productie- en voorstellingskosten al gemaakt zijn. Door aansluiting te zoeken bij Podiumkunst-info kan sneller informatie worden uitgewisseld.
4- Er zijn in 2018 onvoldoende grote zaal voorstellingen. Dit zal in 2019 en 2020 met de voorstellingen *CELIA!, De drie zusters* en *De laatste dichters* worden ingelopen. De verkoop door Bos is opgestart en de speellijsten zien er veelbelovend uit. Zelfs de theater inclusief hebben belangstelling getoond.

Tenslotte

Bij de totstandkoming van dit jaarverslag ontvingen wij het bericht dat de productie Martin Luther King de Zilveren Krekel heeft gewonnen. Met het winnen van de Zilveren Krekel maakt Martin Luther King kans op een Gouden Krekel. De Zilveren Krekels worden op zondag 15 september 2019 uitgereikt tijdens de Jeugdtheaterdag in Theater De Krakeling. De Gouden Krekel wordt 's avonds bekend gemaakt tijdens het Gala van het Nederlands Theater Festival. Het bestuur en directie is ongelooflijk trots en blij met deze prijs.
Wij zullen dat met alle betrokkenen uitbundig vieren en voelen ons nog meer geïnspireerd om de vele, nog onvertelde verhalen een podium te kunnen bieden.

Namens het bestuur van Urban Myth,
22 maart 2019

E.J. Paulina
Voorzitter Stichting Urban Myth

R. N.M. Duttenhofer
Zakelijk leider Stichting Urban Myth